

Jeff
Werner

kultur@gp.se

Museer lockar fler än idrott

Museer är massmedier. De formulerar och förmedlar föreställningar om världen vi lever i till en allt större publik. Den museiboom världen upplevt sedan 1980-talet tycks inte mattas av. Tvärtom. Ny statistik från Riksförbundet Sveriges museer visar att museibesöken ökat med 23 procent de senaste åtta åren, från 14,7 miljoner 2003 till nästan 18 miljoner besök 2012. Det är fler än de 15 miljoner som går på bio, noterar generalsekreterare Mats Persson. Och långt fler än de 2,2 miljoner som prenumererar på en dagstidning.

Flest besökare har förstås de statliga museerna i Stockholm, men även många museer på västkusten uppvisar höga siffror. Bohusläns museum och Konsthall hade nästan 310 000 besökare. Göteborgs konstmuseum över 260 000. Världskulturmuseet 196 000, Sjöfartsmuseet drygt 176 000 och Röhsska nästan 160 000. Samtliga hade alltså större publik än de allsvenska fotbollslagen Elfsborg och IFK Göteborg. Sammantaget har landets museer tio gånger större publik än Allsvenskan, nio gånger större än elitserien i hockey. Och mer än 60 gånger större än elitserien i bandy.

SJÄLVKLART SKA POLITIKERNA satsa även på publikt mer marginella företeelser som idrott. Möjligtvis kan jag tycka att det var lite mycket att lägga 300 miljoner på en bandyarena i Vänersborg (IFK Vänersborg hade 24 000 betalande förra säsongen). Och att det byggs

lite väl många nya arenor i Sverige jämfört med museer.

Sammantaget har landets museer tio gånger större publik än Allsvenskan, nio gånger större än elitserien i ishockey

Som massmedier har museerna ett stort ansvar att inte bara roa publiken, utan också oroa den. Att ifrågasätta normer och utmana fördomar. För att detta ska bli möjligt måste de få resurser för kunskaps-

uppbyggnad och kunskapsförmedling. Idag saknar nästa alla museer forskningsenheter. Och på många museer bärs den pedagogiska verksamheten upp av timanställda med liten pedagogisk och ämnesmässig utbildning. När de lärt sig museet och verksamheten blir de utlasade.

DETTA ÄR I grunden en politisk fråga som både handlar om att ställa krav på museernas verksamhet och att ge dem möjlighet att genomföra sitt uppdrag. Kan man satsa 300 miljoner på en bandyarena kan man kanske satsa 30 miljoner på stadens museum. Det är ju nästan felräkningspengar – åtminstone i Vänersborg.

Tyvärr är det få politiker som visar ett lika brinnande engagemang i kultur som i sport. Visst vore det skoj om man någon enda gång fick se en statsminister jubla lika helhjärtat över en konstutställning som ett mål i fotboll? Eller åtminstone någon annan minister. Senast det hände, vad jag vet, var 1968. Platsen var Moderna Museet. Den jublande ministern hette Olof Palme.

Jeff Werner är professor i konstvetenskap vid Stockholms universitet. Så här års ser han så många bandymatcher med Gais han kan.